

Stesihor¹

GERIONIDA

5 (S87) Σ Hes. Teog. 287 (57.4–7 Di Gregorio)

Gerion je sin Kaliroje Okeanove. Stesihor kaže i da ima šest ruku i šest nogu i da je krilat.

6 (S86) Σ Apol. Rod. 1.211–15c (26.12–13 Wendel)

Stesihor u svojoj *Gerionidi* kaže da ima jedno ostrvo u Atlantiku koje naziva Sarpedonijom.

7 (S16(a)) *Paradox. Vat.* 32 (340.100–3 (Giannini)

Kod Homera Protej se u sve preobražava (Od. 4.455–8), Pindar veli da potomak je Tetide (N.4.62–5), Nereja veli Stesihor a Mestre Hesiod (fr. 43 M–W).

8a (S17) Aten. 11.469ef (III 32.5–12 Kaibel)

Da Helije u peharu odlazi ka svome zalasku kaže Stesihor, ovako govoreći:

/strofa / antistrofa /

+ Helije, Hiperionovo čedo +
u zlatni se pehar penje
da Okean pređe
i dospe do duboke Noći
besmrtna
gde majka ga čeka i nevesta
i deca draga,
a preko mora dolazi, u senci + lovora
skriven +
sin Zevsov ...

8b (S17) Aten. 11.78id (III16.21–3 Kaibel)

Stesihor kaže da Helije u peharu prelazi čitav Okean, i da se njime i Herakle prevezao, kada je krenuo Gerionovo da odvede stado.

¹ Stesihor (oko 600. p.n.e), grčki horski pesnik; moguće je da i njegovo ime predstavlja apelativ = „onaj koji sastavlja horove“. Rođen je u Matauru u južnoj Italiji, a živio u Himeri na Siciliji. U njegovom pesništvu, negde na sredokraći između epa i tragedije, prevladuje mitološka tematika te lokalna istorijska i mitska tradicija. Stesihorova *Gerionida*, poema o sukobu ovog mitskog čudovišta s Heraklom, na jednom od njegovih dvanaest poduhvata, do nas je došla, kako se može videti, u veoma fragmentovanom obliku; u obimnom komentaru koji sledi biće detaljnije obrađeni nekoliko njenih aspekata. (*Prim. prev.*)

9 (184) Strab. 3.2.11 (I 370.16–24 Radt)

Obično su stari nazivali Bajit Tartesom, Gadiru i ostrva oko nje Eritijom; ovako su govorili navodeći Stesihora koji kaže da je Gerionov pastir tu rođen.

/ epoda 1–7 /

(...)² preko puta

Eritije slavne

(...) Tartesa

reke pokraj tokova beskrajnih, korena
srebrnih

u pećini stenovitoj (*skriven.*)³

10 (S8) P.Oxy⁴. 2617 fr. 6 (stubac X)

/ stofa / antistrofa 2–8 /

(...) talase mora dubokog (*prešavši*)

do ostrva predivnog božanskog

stiže, gde Hesperide domove svoje

imaju, od zlata sazdane

(...)

(*pupoljke stabala*)

(*visokih*)

11 (S29) P.Oxy. 2617 fr. 10

(...)

(...)

pastira

(...)

12 (S9(a) + S32 + S9(b)) P.Oxy. 2617 fragm. 42(a) + 20 + 42(b) (stup. VI–VII)

epoda 3–8

(...)τη

(...)α πο ταν

² (...) = nedostaje tekst.

³ Dodaci u kurzivu potiču od prevodioca.

⁴ *Oxyrhynchus Papyri*, obiman papirusni nalaz iz Oksirinha u današnjem Egiptu; veoma raznolika zbirka tekstova, najmanje književnih, otkrivena je potkraj XIX veka i još uvek je predmet proučavanja. (*Prim. prev.*)

(...)
(...)περ
(...)παν
(...)σ(

< ----- >

Nedostaje 13 stihova

antistrofa 5 – strofa 3

(...)θε
(...)αλλ
(...)γμ
(...)χρυ
(...)ελα

epoda

(...)ταμ
(...)σιν
(...)αφα
(...)ως δ
(...)νον
(...)ποτ
(...)κεφαλάν (*glanu*)
(...)δοκα

(...)ωρ ποκα
(...)ανηρ ουτ
(...)ν ἦτορ (*srce*)

13 (S10) P.Oxy. 2617 fr. 25

strofa / antistrofa 4–8

(...) jada pun:
ali, o, dragi moj, na Kaliroju,
majku svoju (*smiluj se*),
i na Aresu milog
Hrisaora (...)

14 (S18) P.Oxy. 2617 fr. 21

strofa 7 – antistrofa 9

(...)
(...) ν βα
(...) κρατος (... *sila*)

< ----- >

antistrofa

(...) ατι μαν
(...) ωντε
(...) επεραντ
(...) και παντ
(...) ακουσο
(*neppravde*)
(*Kronov sine, kralju*)

15 (S11 + S31) P.Oxy. 2617 fr. 13(a) + 14 + 15 + 13(b) (stup. XI–XIII)

strofa 6 – antistrofa 8

rukama (...)
njemu odgovarajući, reče
sin Hrisaorov i
Kaliroje besmrtne:

epoda

nemoj mi smrt
pominjati
i nemoj (...) zastrašivati me
ako besmrtan budem i ne ostario
na Olimpu,
ono što valjano je, a ne sramno
valja mi da izaberem

strofa

ako ti, dragi moj, starost
doživiš,
s bogovima blaženim (...)
sada je meni valjanije mnogo
što suđeno je da podnesem

antistrofa

i sramotu da ne zaslužim
potomstvu svome celom, tako da
ne sećaju se mene
sina Hrisaorova.
Neka ne bude volja blaženih
bogova, tako da zbude se
sa stadom mojim
Herakle (...) (*da ga odvede.*)
Nedostaje 47 stihova
(...)
smrt da odaberem pre nego život
takav (...)

16. (S12) P.Oxy. 2617 fr. 19 (stub. VI)

strofa 7 – epoda 6

(...)
videvši ga gde dolazi
reče ovako:

antistrofa

(...)pobeda (...) sila (...)
(...)στρυγερ
(...)γματε ν λευκ
(...)πειθεο τεκνον (...), *pokori se, sine moj*)
(...)σα γ'
(...)κατα
(...)γιοχο (*egidu noseći*)
(...)μεγα
(...)θεσει

epoda

(...)ουκε
(...)θανατ
(...)ἀλλ' ὑπ
(...)ἀντ
(...)ασαπ
(...)χερι δ

17 (S13) P.Oxy. fr. 11

antistrofa 9 – strofa 4

(...)
nesrećna ja
nesrećna zbog onog što rodila sam,
nesrećna zbog jada svojih,
Geriona preklinjala sam
i nedra parala svoja
(...)
uz skute majčine da ostane
i u radostima da uživa

strofa

(...)
(...)
tad zajauka
(...)

18 (S14) P.Oxy. 2617 fr. 3 (stub. VIII)

epoda 7 – strofa 6

(...)
kod Zeusa osta
što vladar je svima

strofa:

(...)

Atena sovooka

(...)

ovako govorila je

stricu svome božanskom:

na umu imaj, što obećao si,

Geriona od smrti ne sklanjaj

19 (S15 + 21) P.Oxy. 2617 frag. 1 + 4 + 5 (stub. XI – XII)

strofa 2 – epoda 4

(...)

prsa u prsa da borim se s njim

(...)

da promislim kako ću

(...)

razborito bilo bi

oprezno boj da zametnem

antistrofa

silni (*Gerion*)

kom (*Herakle*) strašnu

nameni smrt

(...)

štit teški držao je

(...)

s glave mu (*jedne*)

kacigu zbaci tešku

U prašini završi ona

(...)

epoda

a Kere⁵ hitro leteće

(...) što imaju

na zemlju oboriše njega

(...)

⁵ Demonska bića koja donose nemoć i smrt; svakom čoveku dodeljena je jedna, međutim, ona stupa u delovanje tek u času smrti. (*Prim. prev.*)

Strofa 6

smrt mu strašnu i kraj
donoseći, glave krvlju i
žuči zelenom umrljane

antistrofa

(...)

(*tad strela Heraklova*)
u krv Hidre zmijolike ljudomorke
(*zamočena*) kradom i tiho
u čelo (*Gerionu*) zarila se;
meso i kosti rasparala, jer
tako bogovi odlučili su,
u sam vrh čela zarila se
krvlju purpurnom zamrljala
oklop i udove njemu.

epoda

tad klonuo je Gerion, vrat na stranu
oborio, kao cvet maka kad propada
i bez listova ostaje (...)

20 (S16) P.Oxy. 2617 fr. 31

(...)

a drugu
tojagom (*smrska mu*)

21 (S85) Pausan. 8.3.2 (II 224.24–5 Roche–Pereira)

Palantij pominje i Stesihor iz Himere u svojoj *Gerionidi*.

22a (S19) Aten. II 499ab (III 100.21–5 Kaibel)

Stesihor u priči o kentauru Folu posudu za vino naziva *skifion*, a u njoj je i mešao vino; o Heraklu kazuje ovako:

Uze pehar poveliki, od tri
merice,
iz njega pio je nadušak
/vino/ što mu je Fol smešao.

22b Aten. II 499e (III 102.8–9 Kaibel)

U *Gerionidi* Stesihorovoj, stihovi: *uze pehar poveliki, od tri merice, zbog ovog izraza dvosmi-sleni su.*

23 (S20) P.Oxy. 2617 fr. 46

antistrofa 7 – epoda 7

(...)

(...)αδικω

(...)μενο

epoda

(...)

(...)

(...)

Nedostaje 23 stiha

epoda 1

οδα(...)

σιν οκ(...)

δωκε(...)

ενθεν(...)

οἶνον (... *vino*)

καλιμοισιν

(...)

24 (S22) P.Oxy. 2617 fr. 17

strofa 3 – antistrofa 1

(...) κου φατα θ (*neiskazani*)

(...) καματος (*muka, patnja*)

(...)

(...) φυλοπις αργαλεα (*strašna bitka*)

(...)

(...) μαχαι τ ανδρο[κ

τασαι τε (...) διαπρυσιοι (*bitke i pokolji ljudi*)

25 (S27) P.Oxy. 2617 fr. 7 (stub. IV–V)

antistrofa 8 – strofa 4

(...)λα
(...)φυγην

epoda
(...)μεν
(...)ν
(...) τινα
(...)αν
(...)θαι
(...)
(...)
(...)

Nedostaje 20 stihova

epoda 3
(...)
(...)
αλλ
πε
τοι
ι
strofa

(...)

26 (S36) P.Oxy. 2617 fr. 26

strofa 6 – antistrofa 3

(...)φυ
(...)
(...)χων
(...)ονου

antistrofa

(...)
(...)
(...)α

27 (S26) P.Oxy. 2617 fr. 2

strofa – antistrofa 2–6

(...)

(...)μεγ αριστοι (*ponajbolji*)

(...)ενθεν ερ<σ>εικομενο

(...)

(...)ΙΣΣΕΤΟ ΚΥ

28 (S35) P.Oxy. 2617 fr. 23 (stub. II)

strofa 4–8

(...)

(...)

(...)ατασκ

(...)ν

(...)ποιησατο (*učinio je*)

29 (S37) P.Oxy. 2617 fr. 27 (stub. VII)

epoda 8 – strofa 2

strofa

(...)

πετε(...)
(*poleteo je / poleteli su, pojurili*)

μανια(...)
(*mahnito*)

30 (S41) P.Oxy. 2617 fr. 32 (stub. IX)

strofa 8 – antistrofa 1

antistrofa

χομ(...)

(...)

αλλος(...)

31 (S79) P.Oxy. 2617 fr. 73

strofa / antistrofa 2–8, ili epoda 3 – strofa 1

(...) αι φυλο
(...)ν ιαινη
(...)τουτ
(...)
(...)δομε
(...) και

32 (S39) P.Oxy. 2617 fr. 29

strofa / antistrofa 4–7, ili epoda 5–8

(...) αιδος ουδ (*sramota niti...*)
(...)οι
(...)ρесеηλυθον (*stigli su*)
(...)ευρυχορ (*prostran, -a*)

33 (S50 + S73) P.Oxy. 2617 fr. 41 + 66

(...)εγανα
(...)επανταν
(...)εν ιππο (*na konju, konjima*)
(...)εκωαμφθη
(...)ηφ
(...)λε

34 (S24) P.Oxy. 2617 fr.18

(...)ν κονιας (/u/ *prašini*)
(...)μεναδ
(...)φυλοπιν α
(...)ολωλοτε
(...)

35 (S25) P.Oxy. 2617 fr. 70

(...) ως ηνεπε
(...)απαμε(ιβ... (*tako mu odgovori*)

36 (S25) P.Oxy. 2617 fr. 47

(...)εργα χερω(ν (*dela junaka*)

(...)

(...)τριποδων (*tronožaca*)

37 (S54) P.Oxy. 2617 fr. 8

(...)

(...)λασσει

(...)αμειλιχον

(...)ον

(...)ν

38 (S51 (a)) P.Oxy. 2617 fr. 43(a)

(...)δου

(...)ανει

(...)ων βα

39 (S51 (b)) P.Oxy. 2617 fr. 43(b)

(...)εκα

(...)δομε

(...)επαλλ

(...)αδαιδ

(...)βαλοις α

40 (S55) P.Oxy. 2617 fr. 48

(...)ελτ

(...)Αφαιστος (*Hefest*)

(...)

41 (S56) P.Oxy. 2617 fr. 48

(...) δο θ

(...)τερπικεραυν (*što u munjama uživa, Zevs*)

(...)φι

42 (S23) P.Oxy. 2617 fr. 24

(...)αθανatoiς καταμα

(...)αμωνιον ε

43 (S70) P.Oxy. 2617 fr. 63

(...)κατ

(...)αμφ

(...) Γαρυον (*Gerion, Geriona*)

44 (S71) P.Oxy. 2617 fr. 64

(...)

(...)ασιπλο

(...)ε μηκετι

(...)χεκ

45 (S30) P.Oxy. 2617 fr. 12

(...)α

(...)μοι φθιμενο

(...)

(...)μ

46 (S72) P.Oxy. 2617 fr. 65

(...)ν θνατο

(...)εκ ετ

47 (S53) P.Oxy. 2617 fr. 45

(...)

(...)ις

(...)πτολεμ

(...)νε

48 (S74) P.Oxy. 2617 fr. 67

(...)

(...)εοντι δ (*budući*)

(...)αει (*uvek*)

(...)ν

49 (S64) P.Oxy. 2617 fr. 57

(...) φιλαι

50 (S75) P.Oxy. 2617 fr. 68

(...)πιρηγ
(...) abrasum (*lat. „briso“; poznija napomena u rukopisu*)
(...)ρεμετα
(...)ωνυ
(...) ω

51 (S84) P.Oxy. 2617 fr. 78

(...)
(...)δομ
(...)αντ
(...)μου
(...)ω

52 (S43) P.Oxy. 2617 fr. 34

(...)
(...)λαι
(...)ν ς
(...)ν
(...)ν

53 (S80) P.Oxy. 2617 fr. 74

(...)
(...)εμα
(...)οντ
(...)
(...)μουδ

54 (S76) P.Oxy. 2617 fr. 69

(...)αν
(...)ω
(...)

55 (S44) P.Oxy. 2617 fr. 35

(...)σ
(...)πελ
(...)
(...)ε τ

56 (S46) P.Oxy. 2617 fr. 37

(...)
(...)ιπ
(...)νιδ
(...)εφ

57 (S47) P.Oxy. 2617 fr. 38

(...)
(...)δεστ
(...)τογα
(...)μφα

58 (S42) P.Oxy. 2617 fr. 33

(...)σατ
(...)θαν
(...)τ

59 (S52) P.Oxy. 2617 fr. 44

(...)πε
(...)ν κα
(...)ντο

60 (S58) P.Oxy. 2617 fr. 51

(...)δ
(...)λαο
(...)αδε

61 (S59) P.Oxy. 2617 fr. 52

(...)ψε
(...)νο
(...)σι λογ

62 (S83) P.Oxy. 2617 fr. 77

(...)αμ
(...)ντει
(...)δων

63 (S33) P.Oxy. 2617 fr. 16

(...)
(...)απα
(...)
(...)ατων

64 (S60) P.Oxy. 2617 fr. 53

(...)
(...)ορ
(...)αδμο
(...)

65 (S66) P.Oxy. 2617 fr. 59

(...)ρ
(...)μοσ
(...)

66 (S45) P.Oxy. 2617 fr. 36

(...)
(...)ν
(...)ερ

67 (S78) P.Oxy. 2617 fr. 72

(...)κα
(...)
(...)δρακ

68 (S61) P.Oxy. 2617 fr. 54

(...)
(...)νη
(...)σιδ

69 (S38) P.Oxy. 2617 fr. 28

(...)μο
(...)ευομενος

70 (S77) P.Oxy. 2617 fr. 71

(...)υδως

(...)εσομ

71 (S62) P.Oxy. 2617 fr. 55

(...)τε

(...)οσα

72 (S65) P.Oxy. 2617 fr. 58

(...)οκαθα

(...)ε

73 (S81) P.Oxy. 2617 fr. 75

(...)ιαιθ

(...)οπο

74 (S40) P.Oxy. 2617 fr. 30

(...)

(...)σιν

75 (S69) P.Oxy. 2617 fr. 62

(...)

(...)

(...)αι

76 (S34) P.Oxy. 2617 fr. 22

(...)

(...)

(...)νδ

77 (S49) P.Oxy. 2617 fr.40

(...)

(...)ρο

(...)

78 (S57) P.Oxy. 2617 fr. 50

(...)κατ

(...)

(...)

79 (S63) P.Oxy. 2617 fr. 56

(...)

(...)ρεν

80 (S48) P.Oxy. 2617 fr. 39

(...)πο

(...)

81 (S82) P.Oxy. 2617 fr. 76

(...)

(...) σεπιδ

82 (S67) P.Oxy. 2617 fr. 60

(...)

(...)ον

83 (S68) P.Oxy. 2617 fr. 61

(...)

(...)αν

*(Sa starogrčkog preveo **Dejan Acović**)*